

Jugoslaviia

V Ljubljani

in po pošti:

polno leto . . . K 84.—
polno leto . . . 42.—
polno leto . . . 21.—
za mesec . . . 7.—

za letnopravo:

za leto naprej K 95.—
za pol leta . . . 50.—
za četrt leta . . . 26.—
za mesec . . . 9.—

Na plačeno naročbo brez
posiljanja denarja se ne
moremo očitati.

Naročniki naj pošiljajo
naročila
po nakazilu. —

se računajo po po-
stem prostoru in si-
m visok ter 45 mm
prostor za enkrat
40 viz., za večkrat popust.

Plačano do

Licijalna knjižnica

Ljubljana.

Uredništvo je na Starom trgu št. 19. Telefon
št. 544. — Upravištvo je na Maršičevem trgu
št. 3. — Telefon št. 64.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vsebiranje glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisnice ali znak. — Dopisi
naj se pošiljajo. — Rokopisi se ne vračajo.

K shodu jugoslovanskega srednješolskega dijaštva v Celju.

Leta 1914 se je zbrala srednje-
šolska omladina, združeno v široko
organizacijo okoli „Preporoda“, raz-
predeno po vsej naši domovini, pro-
žeto z globoko ljubeznijo do svojega
naroda in jekleno voljo izsiliti in do-
seči politično svobodo vseh Jugoslo-
vanov ter jih združiti v samostojno
državno enoto. Omladina se takrat ni
strašila nobenega dela, s katerim je
upala dospeti bližje svojemu cilju in
kljub črnožolti okolici je tekmovala v
požrtvalnosti. Ko so se začeli zbirati
na obzorju vojni oblaki, je tedanj
vladajoči režim zair „Preporod“ in
vse niti mogočno razpredene organi-
zacije so zgorele v plamenu svetov-
nega požara.

Uklonilo se je telo pred silo, a
duh in volja po svobodi in popolnem
ujedinenju Jugoslovancev je v ognju
svetovnega požara ohranila svojo moč,
je živela in še živi.

Ob prevratu se je zdramilo tudi
dijaštvo in pokret, ki se je začel raz-
vijati, je z ozirom na občutno razo-
čaranje idealne slike v primeri z real-
nim položajem zavzemal še nejasen
meglen okvir, toda čas ga je izkri-
staliziral in ga dovedel do jasnosti.
S shodom, ki se vrši v Celju v dnevih
31. avgusta, 1. in 2. septembra, bo za-
čela srednješolska omladina zidati
novo stavbo na temelju zapuščine
„Preporoda“ iz leta 1914 s požrtvo-
valnostjo in ljubeznijo do jugoslovanskega
naroda in njegove nove soci-
jalne jedinice, narodne države.

Razmere pa so se od leta 1914
bistveno izpremenile in dijaštvo mora
dajati temu račun.

Kakor je bilo naše delo pred
vojno in za državo, v kateri je narod
prebival negativno, tako mora biti
sedaj vsestransko pozitivno in vsvar-
jajoče. Dedščina „Preporoda“ svoboda
in ujedinenje Jugoslovancev, katere je
kljub ognjeni preizkušnji svetovne
vojne ohranila svojo življenjsko silo,
nam je prešla v meso in kri ter nam

dala možnost, da se izluščimo iz lu-
pine lokalnega patriotizma ter nemo-
teno pregledamo vso našo domovino
in ves naš narod od Soče do Var-
darja. Vendar pa je zgodovina zase-
kala v naš narod tako globoke vrzeli,
da bodemo morali uporabiti vse sile,
da jih izenačimo. V tem našem delu
bomo korakali naprej neglede na vsa-
kršne pojave v naši javnosti naj si
bodo te ali one tendence. Ideja uje-
dinjenja mora biti močnejša od av-
strijske zgodovine, ki je iz enega na-
redila tri. Eno smo bili in eno hočemo
postati. S to voljo moramo prepoditi
sebe in naš narod, da ga rešimo zgo-
dovinskih predsodkov in povedemo k
novemu samobitnemu življenju.

S politično svobodo je odpadlo
dijaštvo delo za ohranitev narodne
zvesti in z lastno državo celému na-
rodu skrb za obstoj.

Srednješolska omladina se z ozi-
rom na ta dejstva more nemoteno
posvetiti svojemu notranjemu delu,
delu pri samem sebi. V lastni držav-
nosti je dana možnost s trdno voljo
in vstrajnim delom doseči vse, kar je
v človeških močeh sploh doseči mo-
goče. Naša prva naloga je, temeljita
in vsestranska izobrazba ter strem-
ljenje po kulturni in etični popol-
nosti. Te dolžnosti napram narodu,
iz katerega smo izšli in za katerega
hočemo delati, se zavedamo in to tem
bolj, ker smo spoznali, ko smo z lastno
državo kot narod stopili v krog velikih
kulturnih narodov, naše nedostatke in
polovičarstvo. Do sedaj so nam izo-
brzbo predpisovali drugi, od sedaj
sami. Čim višjo izobrazbo in popol-
nost dosežemo, temveč moremo dati
narodu. Kot take se hočemo izobraziti
in vzgojiti.

Srednješolska omladina odklanja
vsako sodelovanje s kako obstoječo
politično stranko in se ne dotika no-
benega dogmatičnega vprašanja, ker
stoji na stališču, da se mora srednje-
šolec učiti, nikakor pa ne s politič-
nimi in dogmatičnimi vprašanji kot
smernicami organizacije (kot nam kaže
žalosna preteklost) cepiti skupno in
uspešno delovanje ter uničevati ener-
gijo v medsebojnem boju, zlasti v eni

naših glavnih smernic — samoizobrazbi.
Bo v tem oziru nekako svobodomiseln.
Vendar ne svobodomiseln v okvirju
nekdanjega pojma z devizo: „nobeni
dogmi priznanja“, temveč priznanja
vsem in z ozirom na to brez posledic
na organizacijo, ker se program na-
šega dela koncentriira okoli drugih
važnejših vprašanj in izključuje prin-
cipijelno vsako, ki bi pripeljalo do
razkola vsled različnih mnenj in ovi-
ralo delo, ki ga položaj danes zahteva
od vsakega srednješolca.

Vsak jugoslovanski dijak, ki uvi-
deva potrebo takega prepoda med
našo srednješolsko mladino in ki se
strinja s požrtvovalno nalogo iz lju-
buzni do svojega naroda in njegove
države, je vabljen, da se udeleži shoda
v Celju s popolnoma svežimi močmi
in z enim sklepom in trdno voljo v
svojem srcu:

„Opustošeno polje je ležalo ne-
obdelano, požgana hiša v razvalinah;
in Jean najinji in najubožnejši med
vsemi, je odšel korakaje v bodočnost,
na veliko in trdo delo: pomagati pri
zgradbi cele nove Francije.“

Emile Zola „Débâcle“.

Gospodarstvo in strokovni naraščaj v Jugoslaviji.

Pod pritiskom tujerodcev, ki nas
je tlačil skozi dolga stoletja, je trpela
pri nas morda še najbolj trgovina. V
borbi z nadmočnim tujim kapitalom,
ki nam je uničil vso našo gospodarsko
moč in že v vseh početkih zadušil
vsak poskus doseči vsaj v poedinih
slučajih enakost produktivne sile, je
podlegel naš podjetnik — v boju s
tujim, strokovno boljše kvalificiranim
delavstvom je skoro povsod zopet
moral naš delavec prepustiti vsa boljše
plačana mesta tujerodcu, a sam se je
moral zadovoljiti s slabše plačanim
in težjim delom ali pa iti s trebuhom
za kruhom v kraje, kjer je bil delavski
trg ugodnejši. Vso kruto resnico že-
leznega zakona o mezdah so izkušali
baš naši delavci! Porudba delavcev
slabših kategorij prevelika, zato cena

nizka, v boljše plačanih kategorijah
pa naš delavec radi svoje majhne stro-
kovne izobrazbe največkrat niti v po-
štev ni prišel. Posebno slabo je bilo
to v zemljah, ki niso mogle zbog svoje
nerodovitnosti preživeti svojega pre-
bivalstva, predvsem v Črni gori, Liki,
Hercegovini, Dalmaciji in Istri. Ljudje,
posebno moški teh neproduktivnih
krajev so nosili svoje zdrave roke na
ugodnejši trg v Ameriko in nemške
rudnike — k nam pa so prihajali
nemški in češki monterji, delovodje,
konstrukterji — z eno besedo stro-
kovno višje izobraženi delavci, ki so
posebni in tudi držali skoro po načinu
kast vsa boljše mesta. V podobnem
položaju kot delavstvo se je nahajalo
tudi trgovsko uslužbenstvo. Vodilna
mesta pri večjih trgovskih tvrdkah in
bankah so bila skoro vsa v inozemskih,
po večini nemških in madžarskih rokah,
ki so pač vedno protežirali pri od-
daji mest zopet le tujerodce. Poleg
tega se je zlasti na Hrvaškem in v
Slavoniji jako močno uveljavljajal ži-
dovski element, ki je v svoji, z vsemi
poštenimi in nepoštenimi sredstvi se
razvijačiji trgovini ustvaril za moralno
čutečega in poleg tega strokovno manj
naobraznega jugoslovanskega trgovca
nepremagljivo konkurenco. Le redki
so slučaj, da se je v kljub vsem tem
oviram posrečilo domačemu podjet-
ništvu ustvariti in v boju s konku-
renco tudi vzdržati veletrgovska pod-
jetja.

Vprašanje, v koliko so se opisane
razmere v teku vojne spremenile, se
navadno jako napačno presoja. Od-
govor je večinoma optimističen. —
Javnost se je v svojem presojanju pu-
stila zapeljati v to zmoto po nekaterih
slučajih, v katerih so se posamezniki,
ki so umeli brezobzirno izrabiti vojno
konjunkturo, zbrali v svojih rokah
nekaj sto tisočakov, tu in tam kak milijon.
To v vojni ni bilo težko — saj ni
bila v to svrhu potrebna niti posebna
spretnost, še manj pa strokovna izo-
brzba. Vojna trgovina je bazirala
predvsem na zadrževanju blaga in vi-
sokem dobičku, medtem ko se na-
sprotno normalna trgovina mora
razvijati na podlagi kolikor

VLADIMIR LEVSTIK.

159. nadaljevanje

Višnjeva repatica.

»Ne umejte me napak,« je vzkliknil tribun pa-
tetično. »Čprav slepar, ste lahko prepričani, da vas
ne spoštujem manj od policaja, ki vas prime lepega
dne za vrat, ali sodnika, ki vas zasije po svojih
paragrafi. Mi socialni demokratje vidimo v teh
takozvanih zločinih samo obžalovanja vredne sadove
kapitalizma; prestopnik se da primerjati z bulami,
ki nastanejo po zastrupljenju krvi.«

»Nu, vendar se zblizujeval!« Gost je vrtal še
vedno s pogledom v list, tako trdovratno in za-
mišljeno, da je urednik nazadnje osupnil.

»Kaj vidite tam? Da, da, tudi ta tragedija je
zrasla iz krivičnega družabnega reda...« je hotel
začeti predavati. »Kdo ve, kaj je postal Smučiklasov
nezakonski otrok? Enkrat, ko ne bo več zasebne
lastnine in bo nadomeščala zakon svobodna ljubezen...
ter bodo vzgajali vse otroke brez razlike na troške
skupnosti...« Ali modrost mu je zastala v grlu
spricho globokega pogleda, s katerim je gost obvisel
na njegovih ustih. »Gotovo da,« je zajecal. »Čemu
me gledate — stojte! Kaj je to?« In zdajci se je
udaril po čelu, kakor da mu je blisk prešinil mož-
gane. »Tristo hudičev — da nisem prej ugenil!«

»Menda ste na pravi poti,« je rekel gost mirno-
dušno.

»Tedad je resnica? Vi ste —?«

»Pardon. Kdo mi jamči, da ostane moja skriv-
nost med nama?« ga je prebil grof z nekam ostrejšim
povdarmom. »Sicer pa priznam, da sem vam jo
mislil odkriti.«

»Ne bojte se; če je tako, bodite mirni!« je
mrmral Viktor Mahne. »Govorite, kakor bi se izpo-
vedovali grobu. Naj vas ne izdam nikomur, častna
beseda.«

»Saj pravite, da je ne priznate.«

»Ah, kaj bi tisto! To je povsem druga reč...
Strašno... romantično! Pretresljiva snov za socialno
dramo! Zdaj razumem vse — tudi tisto, kar je
zmedenega v vašem govorjenju; kdo bi mogel ostati
trezen spricho takih dejstev? Pomilujem vas iz dna
srca, gospod —«

»Grof,« je položil prst na usta;

»Hvala vam lepa; sami veste, da mi vaše so-
čutje ne pomore. Zdaj gre za to, ali ste pripravljeni,
okoristiti se z mojo afero ter kovati iz nje kapital
— za svojo stvar?«

»Brezpogojno.«

»Zaupam vam, kljub vsemu; ljudje, ki so si
povedali resnico, se ne izdajajo, če niso večji pod-
leži od naju dveh. Dovolite zatorej, da izpopolnim
navedbe svojega pisma; povem vam vse, kar vas
more zanimati, saj novega razgovora pač ne bo.
Moj čas poteka... Izprevideli boste kako in kaj,
in kadar nastopi trenotek, ravnajte po svojem pre-
udarku...«

Mahne je stopil k vratom, prepričat se, ali kdo

ne posluša. Nato sta govorila dolgo, s pridruženim
glasom, stikaje glave nad pisalno mizo. Mahne je
ponudil gostu svojih slabih cigaret; ostrmel je vanj,
odmikal se v znak začudenja, tolkel po mizi, stresal
grivo in krilil z rokami. Grofu se je poznalo, da
odkriva mučne zgodbe; pot mu je obilval čelo in
oči so mu trpko srepele v zid. Senca okenskega
križa se je premikala na urednikovih papirjih. Pri-
povedovalec je končal; pogledal je na uro, vstal in
vzel svoj klobuk.

»Ničesar več vam nimam povedati; še to ni
bilo izmed stvari, ki jih človek rad premeleva.«

»Verjamem, da ne!« je zaskripal naš ljudski
tribun iz dna svoje razburkane duše. »Toliko pod-
losti — toliko gorja! Povest, in bi jo bilo treba
zapisati, da vidijo ljudje, kam vodi kapitalizem...«

»Napišite jo vi,« se je megleno nasmehnil grof.
»Saj zdaj jo veste — zamolčal vam nisem ničesar.
Komentar si napravite sami, sami ugibajte, kam
meri vse moje delo med vašimi nasprotniki...«

»To ni težko; maščevanje bo vredno krivde.
Bodite brez skrbi, da izrabim slučaj kakor nihče
nikoli.«

»Hvala vam; to je pakt po milosti božji. Kadar
boste videli, da je komedija pri kraju, izprožite svoj
top; udarite brez pardona, in zdaj —« Izlegnil je
bil roko, pa si je v sredi premislil, rdečica mu je
obilila obraz. »Ne, ne, oprostite; izpozabil sem se.
Vi ste pošten človek, in jaz...«

(Dolje gorko.)

mogoče brzega in velikega prometa, s katerim se mora nadoknaditi v posameznih slučajih razmeroma nizek postotek čistega dobička. Vsa komur bode jasno da bode trgovec, ki v poslovnem letu trikrat napolni in izprazni svoje skladišče z vsakokratnim 5% dobičkom, prav kmalu odvzel vse odjemalce trgovcu, ki bode spravil v istem času le enkrat zalogo svojega skladišča s 15% dobičkom. Konsument bode pač raje kupoval za 10% ceneje in se ne bo brigal zato, da imata obadva trgovca od svojega poslovanja na koncu leta enak dobiček. — Vidimo pa, da se naši trgovci na to še ne ozirajo — kapital pridobljen v vojni se ne izrablja intenzivno v produktivno svrhu — deloma leži docela mrtev. Naša trgovina se ne razvija tako kot bi se morala, temveč kakor v sanjah tava po sledih minolega stoletja, in se ozira na moderne zahteve trgovskega življenja le tedaj, kadar ji tuje podjetje nastavi s svojim procvitom nož na vrat.

In tako ne sme iti naprej! V boju za svoj obstanek med obdajajočimi nas narodi, nas ne bo reševalo in spasilo samo narodno navdušenje, ne bo nas spasila samo naša narodna pesem in naša kultura — rešiti nas more samo naša gospodarska sila, naša produktivna moč. Le če bomo mogli postaviti v boj proti tuji industriji našo lastno industrijo proti tujim izdelkom naše lastne, po možnosti iste kvalitete in nižje cene, potem bomo stali enaki med enakimi — ker prohibitivna carina more pač ščititi razvoj domače industrije in ji pomagati pri tem, a njena naloga ni in ne sme biti, ustvarjati trajne razmere, ki bi pač branile domačo industrijo pred popolno propastjo, a to na škodo konzumentov. Naša industrija in trgovina mora postati v doglednem času dovolj mirna, da bodo mogla sama brez varstvene carine vzdržati boj s tujerodno industrijo in trgovino. Zato nam je potreben predvsem res strokovno izobražen delavski in trgovski naraščaj, ki se bode pri svojem delu zavedal svojih ciljev in svojih dolžnosti, ne pa kot automat hodil v delavnice in posedal po pisarnah. Sedaj nas ne more več politična sužnost, početke našega gospodarskega življenja nam kolikor toliko varuje država — vzgajimo si torej delavski in trgovski naraščaj, ki bo sposoben razviti in vzdržati naše gospodarstvo na taki višini, da bode lahko tekmovalo z gospodarstvom svetovnih narodov. Vlada mora skrbeti za zadostno število strokovnih višjih in nižjih trgovskih šol, kjer bo naš delavsko-trgovski naraščaj zamogel dobiti res tehtno strokovno izobrazbo, podjetniki sami pa morajo skrbeti zato, da se bodo mladi ljudje pri njih res kaj naučili, ne pa le, da se bode njih delavna sila kar najbolj izrabila, tudi če bi vsled tega trpeli v svoji strokovni izobrazbi. Ravno tako je naloga vlade in podjetnikov, da z informacijami in materijalno podporo omogočajo našim strokovnim in trgovskim nastavljenecem nekaj let bivanja v tujini — vsaj ves trud in žrtve bodo bogato plačane v večji delavni sposobnosti, ki jo bode tem potom pridobil naš gospodarski naraščaj v tujini in ki bode v korist tako posamezniku, kot tudi celokupnemu našemu narodnemu gospodarstvu. Na delo torej, ker nevarnost, da postanemo gospodarska kolonija zapadnega kapitala in industrijalizma je že jako blizu.

—iž.

Boljševizem in naša socialna demokracija.

(Nadaljevanje.)

Po boljševiški teoriji pomeni prehod h komunizmu ureditev družabnega reda tako, da v njem ni razrednih razlik, ni razredov. Vsi ljudje so delavci. In to ne plačani sužnji, ampak delavci v službi družbe. Prvi korak k uresničenju te zahteve pa je

poleg nacionalizacije bank in produkcije vpeljava delavne dolžnosti za bogate razrede. Naloga sovjetov je, da prisilijo k delu buržoazijo, posestnike in številno bogato razumnštvo, ki naj vsi delajo v prosopeh celote. V svrhu tozadevne kontrole se vpeljejo delavske računске knjižice. Vsak delavec dobi svojo posebno knjižico, v katero se bo zapisovalo konto njegovega dolžnega dela. Na temelju teh zapisnikov bo šele imel vsak pravico v določenem lokalu dobivati živila in druge potrebščine. Kdor ne bo delal, ne bo dobil ničesar. Izognejo pa se boljševiki rešitvi vprašanja, ali bo plačan vsak delavec brez razlike enako, ali vsak po svojem delu in zaslugi. Ali bodo strokovni delavci boljše plačani kot navadni, tega vprašanja boljševiki v teoriji niso načeli. V praksi pa ga ni bilo treba reševati, ker pošteno rečeno, v Rusiji se danes pravzaprav nič ne dela. Boljševiki so veliki v uničevanju. Pozitivnega pa niso še ničesar dokazali v Rusiji vlada splošno brezdelje in beda; nikomur se delati ne ljubi. Boljševizem je vse demoraliziral. Ker se v Rusiji faktično nič ne producira, za to je zaenkrat tudi vpeljava splošne delavne dolžnosti brezpredmetna. Boljševiki to sami znajo, zato pa zaenkrat delavne sile samo registrirajo.

Pri vpeljavi splošne delavne dolžnosti služi boljševiški režimu kot vzor splošna delavna dolžnost, kakor so jo vpeljali za časa vojske v Nemčiji. Boljševiki hočejo sploh pri vseh svojih reformah posnemati kapitalistične oblike, samo s to razliko, da je bila prej vladajoči razred buržoazija, sedaj naj bo pa proletarijat.

Pravilna razdelitev potrebščin. Komunistični organizaciji produkcije mora odgovarjati tudi pravična razdelitev produktov med ljudstvo. V to svrhu je treba stroge kontrole in enotnega razdelitvenega načrta. Trgovino je treba poddržati, monopolizirati. Privatno trgovino, nje dobiček in spekulacijo se mora odstraniti. Zakon o žitnem monopolu, ki je bil vpeljan v Rusiji med vojsko, je sovjetska republika pustila v veljavi. Organizacijo prehrane hočejo boljševiki izvesti potom konsumnih komun. Da bi bila razdelitev potrebščin enakomerna in kolikor mogoče enostavna, zato je treba tudi preosnovati domače gospodarstvo, katero je treba združiti, scentralizirati, pravzaprav nadomestiti domače gospodarstvo z družabnim gospodarstvom.

Boljševiki so trgovino nacionalizirali. Toda kako? Masa je trgovine oplenila. Posamezniki ki so si prilastili zaloge blaga in so potem prodajali po horendnih cenah razne izdelke svojim tovarišem, ki niso prišli prepozno k „nacionalizaciji“ zasebnih trgovin. Organizacija prehrane je pri najboljši volji komunističnih organov ostala do danes še na papirju. Masa vsled svoje nezavednosti in nediscipliniranosti prekriža vse lepe načrte. Boljševiki sami priznavajo, da med njihovimi pristaši cvete ravno tako verižništvo kot med meščanskim razredom.

Podržavljenje zunanjih trgovine. Boljševiki upajo, da se bode obdržali v Rusiji na površju. Na drugi strani pa tudi računajo z dejstvom, da po večini v drugih državah še ne bo prodri komunistični družabni red. V gospodarskem življenju pa se tudi boljševiška Rusija ne more obdati s kitajskim zidom. Morala bo vzdrževati gospodarske stike z imperijalistično tujino v obliki zunanje trgovine. Rusija potrebuje izdelkov, nudi lahko surovine. Zunanjo trgovino hoče vzeti popolnoma iz rok posameznih trgovcev. Nič ne bo smel trgovati z zunanjim kapitalističnim svetom. Kakor domačo, tako mora tudi vso zunanjo trgovino imeti v rokah proletarska država. Ona sama bo sklepala od slučaja do slučaja trgovske pogodbe. Delavstvo mora samo vzeti v svoje roke tudi zunanjo trgovino. Delavstvo dobi kupljene izdelke v roke direktno od državnih organov, ne da bi pri tem posamezniki

delali kake dobičke. Kupec bo država, ki bo potom komun razdeljevala te produkte na odjemalce. Tako bo gospodarstvo kapitala poraženo tudi na polju zunanje trgovine.

Rdeča proletarska armada. Boljševiki so militaristi. Nasprotujejo antimilitarizmu. So sovražniki pacifizma, katerega propagirajo druge socialistične struje. Držijo parole Frideriha Engelsa, enega soustanoviteljev znanstvenega komunizma ki je trdil: „Puška v rokah proletarca je najboljša jamstvo, najsigurnejše varstvo svobode.“ Zato so razorožili buržoazijo in oborožili proletarijat. Desorganizirali so carsko armado, odpravili smrtno kazen, uničili vsako vojaško disciplino. Za svoje pristaše pa so zopet vpeljali splošno vojaško dolžnost, brezpogojno disciplino in smrtno kazen za vsako nepokornost. Armado, smrtno orožje je mogoče uničiti le z enakim orožjem. Zato so buržoazije, boljševiki organizirali razredno armado proletarijata in revnih kmetov. Dolžnost vsakega delavca in revnega kmeta je, da se vežba v rabi orožja. Vpeljane so za proletarijat obvezne vojaške vaje. Trocki je organiziral iz podčastnikov in častnikov boljševiškega prepričanja poseben kader, ki naj bo temelj proletarskega oficirskega zbora. Tu naj se izvežbajo delavci za častnike rdeče armade. Naloga ruske rdeče armade je uničiti moč lastne buržoazije, zraven pa netiti in podpirati mednarodno komunistično revolucijo. Meščanski življenjski izključeni iz rdeče armade. Vzeti buržoazijo v proletarsko armado, bi pomenilo tvoriti most med rdečo, belo gardo. Buržoaziji bi tvorili v proletarski armadi ognjišče veleizdajalcev, organizirali bi vstaje, pomagali bi sovražnim imperijalističnim vojskam. Zato jim boljševiki ne dovolijo vstopa v svojo armado, ampak stojijo na stališču, da je treba odvzeti buržoaziji poslednji brovning.

Pri vstvaritvi boljševiške armade se je pokazal Trocki kot velik organizatoričen talent, militarist prve vrste, ki se v svrhu vzdržanja železne discipline ne ustraši nikakega sredstva. Rdeča armada je edino, na kar so boljševiški vodje lahko ponosni. Vsi drugi njihovi načrti so se sedaj v praksi izjalovili. Njihova armada jih še nekako drži pokonci. Militaristično jih bodo njihovi ruski nasprotniki težko ugnali, če ne bodo dobili pomoči od zunaj. Utonili pa bodo boljševiki v svoji lastni gospodarski anarhiji. Premagala jih bo beda, v katero so pahnili ves ruski narod.

(Dalje prihodnj.)

Stanovanjska beda.

Iz sedanje stanovanjske mizerije lahko nastane v Ljubljani prih. mesec stanovanjska katastrofa, iz bede bo prišel polom, ako ne bo pomoči. Jesen se bliža, september je tu. Dijaki se bodo vračali v šole, obeta se univerza, ljudje se bodo vračali v mesto, na prostem prebivati bo prehladno — vse bo hotelo biti pod streho. O tem bi se bilo moralo misliti že spomladi, ko so se oglašali razni načrti, med poletjem bi se lahko postavilo nekaj barak in tudi nekaj drugih stavb bi se bilo lahko prilagodilo za stanovanja. Pa je vsak mislil da to ni njegova stvar, in šele zdaj bodo začeli s poskusi t. zv. brzostavb. Med tem pa se bo Ljubljana napolnila in stanovanj ne bo. Stanovanja naših dijakov so bila med počitnicami oddana in naši starši zaman iščejo, kam bi dali svoje otroke, da bi mogli nadaljevati šolo. Univerzo imamo na papirju, njeni profesorji nimajo stanovanj, kaj bo šele z njenimi slušatelji. Železničarji prebivajo v vagonih, drugi leže na Mirju, in že parkrat smo doživeli, da je hišni gospodar pometal upravo kake stranke na ulico, ker se ni imela kam preseliti. Kaj bo iz tega? Nasvetov se je dalo že mnogo — a zdaj je zadnji čas, da se kaj stori.

Po našem mnenju bi se dalo prebivalce Ljubljane razdeliti na štiri dele: a) Tisti, ki morajo biti v

Ljubljani, b) tisti, ki ne morajo biti v Ljubljani, c) tisti, ki smejo biti v Ljubljani in d) tisti, ki ne smejo biti v Ljubljani. Pod prve bi spadali n. pr. uradniki, ki so tu v uradu, delavci, ki imajo tu svojo službo, dijaki, ki hodijo v šolo, nekaj vojaštva, (v kolikor je neobhodno potrebno) trgovci in vsi drugi, ki imajo tu svoj zaslužek in opravilo. Vsi ti morajo biti v Ljubljani, toraj morajo imeti tudi svoja stanovanja. Ne morajo pa biti v Ljubljani n. pr. invalidi, za katere bi se dobilo drugod dovolj primerne prostora, tudi maroderji in lahni bolniki voj. bolnice bi odšli lahko drugam (tam bi najbrže tudi prej ozdraveli) prebivalci mestne ubožnice in hiralnice bi lahko živeli kje na deželi na kakem gradu in bi se ona poslopja porabilo za stanovanja, posebno za dijake.

Le spomnimo se, kako hitro se je dobil prostor prej v Avstriji, takrat je dal vsak, sedaj pa se vsak brani. Ko bi bila vojaška oblast prej rekla izprazniti mest. ubožnico, samostan ali karkoli — vse bi se bilo zgodilo, zdaj pa se vsak izgovarja, in zdaj gre vendar za nas t. j. nekaj se mora pred zimo zgoditi, da pridejo pod streho oni, ki morajo biti v Ljubljani. Našlo bi se še mnogo ljudi, ki ne morajo biti v Ljubljani.

Pod c) bi spadali oni, ki smejo biti v Ljubljani, ker imajo tu nujen posel, ne smejo pa biti v Ljubljani (d) razni verižniki, ki imajo tu najlepše sobe, da delajo svoje kupčije, odslovljeni nemški uradniki in tuji podaniki in razni drugi sumljivi elementi, ki si drže stanovanja in se jim dobro godi.

Te dni bo baje posebna komisija pregledovala stanovanja in bo strogo pregledala, kje je še kaka soba. Nekaj se jih bo našlo, to je gotovo, če pa hočemo temeljito — seveda provizorično — rešiti to težko vprašanje — pa ne pojde drugače, kakor da posežemo po onih stavbah, kjer bo lahko pod streho po več družin in na stotine onih prebivalcev, ki nimajo stanovanja — pa morajo biti v Ljubljani. Zato se nam zdi, da bi se po tej klasifikaciji prebivalstva dalo s skupnimi močmi vendar doseči, da bi odšli tisti, ki ne morajo biti v Ljubljani, ker bodo sicer trpeli naši uradi, šola, vzgoja in zdravje in potem bodo gledali oni, ki sedaj nočejo — videti

Jugoslavija.

Narodno predstavništvo.

j Ldu. Belgrad, 29. avgusta. Današnja seja narodnega predstavništva je bila izvanredno dobro obiskana. V zborniškem poslopu se je zbrala silna množica ljudi, tako, da je bil vsak prehod nemogoč. Galerije so bile do zadnjega mesta zasedene. Splošno je vladala silna napetost, ki je vedno naraščala, zakaj podžigale so jo razne verzije, ki so se širile o političnem položaju in vladnem postopanju. Pojavile so se govorice, da je padee vlade gotova stvar in da pride do vojne diktature. Nervoznost je dosegla vrhunec, ko je prišel v zbornico dvorni maršal Balugdžić. Njegov prihod je ojačil govorice po možnosti vojne diktature. Vse te govorice pa so bile neosnovane in pretirane. Dejstvo je, da se vrše danes razgovori o sestavi koncentracijskega kabineta, ki se znajo podaljšati pozno v noč, ker se mora položaj do jutri brezpogojno razjasniti. Kolikor je znano, se Demokratska Zajednica radikalci resno razgovarja. Da-li pride do sporazuma, se ne more pozitivno trditi. Tudi se sedaj še ne ve, kako vlogo igrata pri teh razgovorih Narodni in Jugoslovanski klub ter ostale manjše parlamentarne skupine. Položaj se menja od časa do časa. Vsekakor pa se opaža v opozicijskih vrstah popuščanje, demokrati, kakor tudi opozicija, pa k žeta dobro voljo za končni sporazum.

Pogajanja z radikalci.

j Ldu. Belgrad, 29. avgusta. Na inicijativo radikalcev so se začela pogajanja med radikalci in demokrati o

tem, da vstopijo radikali v vlado. Razgovori se danes nadaljujejo. Ostale stranke bi ostale v opoziciji.

Seja Jugoslovanskega kluba.

J Ldu. Belgrad, 29. avgusta. Jugoslovanski klub je imel včeraj sejo, v kateri se je razpravljalo o parlamentarnem položaju. Klub smatra tudi nadalje, da je možna sestava koncentracijskega kabineta z g. Davidovičem na čelu. V klubu so danes prepričani, da je današnja vlada s svojo izjavo stališče okrepila in da jo morejo zrušiti le protiparlamentarna sredstva.

Razgovor z dr. Korošcem.

J Ldu. Belgrad, 29. avg. Sotrudnik „Pravde“ se je razgovarjal z dr. Korošcem in mu stavljal več vprašanj. Na vprašanje: „Glasovali ste proti sedanji vladi, toda niste pojasnili, zakaj ste to storili. Prosim obvestila, kako naj tolačimo vaše postopanje,“ je dr. Korošec odgovoril: „Mi nismo podali izjave zbornici, ker smo svoje mnenje tekom krize opetovano izrazili in je to vsakemu znano.“ Na častnikarjevo vprašanje: „Kako morda imate o vladi po glasovanju in kako stališče boste zavzemali sedaj napram njej?“ je dr. Korošec odgovoril: „Svojega stališča ne bomo menjali.“ Na vprašanje: „Verujete li v možnost izpopolnitve sedanje vlade?“ je odgovoril dr. Korošec: „Verujem v možnost izpopolnitve in ako dobi naš klub konkreten predlog, ga bo resno proučil.“ Na vprašanje: „Ali je bil z vašo vednostjo stavljen predsedniku vlade oni anonimni akt opozicije?“ dr. Korošec ni odgovoril.

Sosedne države.

Madžarska.

Volitve.

J Ldu. Budimpešta, 29. avg. (Dku.-Oku.) Po dosedanjem načrtu bodo volitve razpisane početkom septembra in izvedene še tekom meseca, tako da se narodna skupščina sestane dne 1. oktobra.

O novem ministratvu.

J Ldu. Nauen, 29. avgusta. (Brezž.) O novem madžarskem kabinetu se tudi dunajsko časopisje, izvzemši klerikalna „Reichspost“ in „Deutsches Volksblatt“, izraža neugodno.

Politični pregled.

P Uvoz čeških časopisov brez razlike je glasom sporočila ministra za notranje zadeve dovoljen.

P Vlada in opozicija. Blatna osebna očitavanja, prekljanja, zavite besede, to je vse, kar čujemo iz naših opozicijskih, osobito iz nekaterih hrvaških listov, n. pr. „Hrvat“, „Obzor“ etc. Zrna razpore, pravega držačega povoda za proti pa ne more najti objektivno in pošteno misleč Jugoslovani v tem blatu, ki ga nalagajo demokratom na hrbet. Ne da bi demokrate popolnoma odobraval, lahko rečemo vsaj, da je demokratsko-socialistična vlada manjše zlo, kakor bi bila radikalna, v kakoršnem smislu se je nekoč izrazila „Narodna Politika“. Mi bi se za enkrat pristavili, da je manjše zlo, kot vsaka druga, razumimo mogoče koalicijske vlade. Ta nestrpnost, to trmasto strankarsko nepriznanje, odkod izvira? Tako daleč smo prišli, da opozicija dela proti, kadar se gre za načela, ki jih sama propagira. Vse to se vrši iz osebne ali strankarske mržnje in je menda znak, da so se v detinski državi tudi politiki nedorasla deca. Očitki demokratski zajednici, da ji je za oblast in da hoče vladati, padejo na ta način v polni meri nazaj na očitajočega. Saj se vendar ne gre za osebo, temveč za princip. Če torej proti svojim načelom streljajo, je vendar jasno, da hočejo potemtakem sami vladati. To je nepošten boj! Pa kdo bi se zmenil za poštenost danes, ko vse veriži, goljufa, odira. Res je, da bi bila v tem kritičnem času koalicijska vlada najbrže bolj umestna, pa vkljub temu — tako bi v tem kritičnem času ne smeli delati.

P Amerika in Kitajska. Ldu. Washington, 29. avgusta. (DunKu.) Pressbureau Radio poroča, da je ameriški poslanik na Kitajskem odstopil, kakor se govori, vsled nastopa predsednika Wilsona v šantungškem vprašanju. Zagotovil je bil Kitajski podporo Zedinjenih držav kot protiuslugo za kitajsko vojno napoved.

P Omiljenje internacije Bele Kuna. Ldu. Nauen, 29. avgusta. (Brezž.) Bivši budimpeštanski diktator Bela Kun in drugi komunistični ljudski komisarji, ki so bili doslej v Heidlmühle internirani, se prepeljejo v Karlsruhe, kjer bodo mogli občeati s svojimi družinami.

P Odgovornost entente. Ldu. Praga, 29. avgusta. (Čtu) Londonski poročevalec „Narodne Politike“ izjavlja: Danes je ententa za vse odgovorna, kar se zgodi na Madžarskem. S samimi notami se ne more doseči ničesar. Ententa mora danes s svojo odločnostjo nastopiti, ako se noče osmešiti. Češki narod more različne pogreške entente odpustiti. Toda v enem ostane neomajen: Habsburžanu ne more nikoli nuditi roko. Tega se od nas ne sme zahtevati. Ne bomo odnehali, tudi ako moramo vsem nasprotovati.

Razne vesti.

Preprečitev premogovne katastrofe v Evropi.

J Ldu. Nauen, 29. avg. (Brezž.) „Vorwärts“ priobčuje poziv vodje socialističnih rudarjev iz Versailles k preprečitvi preteče premogovne katastrofe v Evropi, in sicer predno nastopi zima. Skupna naloga vse Evrope je, da se zviša produkcija premoga in da se reši prevozno vprašanje z vzajemnim sodelovanjem in z izključitvijo vseh nacionalističnih in trgovskih vidikov. Prizadete evropske države naj ustanove permanentno komisijo, ki uredi proizvodnjo premoga in pa permanentni urad, ki bo nadzoroval transportne razmere in pravično razdelitev premoga.

J Ldu. Nauen, 29. avg. (Brezž.) Generalni ravnatelj Köngeters, zastopnik državne komisije za premog, je izjavil napram zastopnikom berlinskega časopisja: Ako se rudarskim oblastim ne posreči, zvišati produkcije premoga, in ako železnici ne bo uspelo, zvišane množine premoga izvažati, pridemo kmalu v položaj, ki ga lahko smatramo za polom.

Oddaja premoga Nemčije Francoski.

J Ldu. Nauen, 29. avg. (Brezž.) Francoske koncesije Nemčiji v vprašanju oddaje premoga (20 mesto 40 milj. ton na leto) nemško časop. pozdravlja z zadovoljstvom. „Vossische Zeitung“ poudarja, da je baš spričo teh uspehov versailskih pogajanj nujno potrebno, takoj zvišati produkcijo premoga in urediti transportne razmere v Nemčiji. List opozarja, da bi sicer olajšava nemške dobavne dolžnosti v sedanjih razmerah ne pomenjala niti konca premogovne stiske v Nemčiji, niti zagotovljenja dolžnostne dobave same. Veliki uspehi versailskih razgovorov se bodo pokazali v tem, da bo brezobzirno udejstvovanje dobre volje in javno stvarno razpravljanje odprlo pot k soglasju glede gospodarskega sodelovanja s Francijo. Vprašanje premoga tvori predmet skupnih evropskih interesov življenjskega pomena.

Samostojna renska republika.

J Ldu. Nauen, 29. avg. (Brezž.) O zdravljivi neodvisnih soc. demokratov v Kölnu, Wiesbadnu in Pfalzu, s kapitalističnimi in klerikalnimi živili v svrhu ustanovitve renske republike, se poroča listu „Vossische Zeitung“, da je na programu renske republike stoječa s francoskim kapitalom bogato podprta gospodarska zveza sprejela neodvisne socialiste za člane. Ti neodvisni socialisti dobivajo po nenavadno nizkih cenah živila. Francija skuša zapeljati tudi večinske socialiste poreskih pokrajin, da dose-

že na ta način zaželjeno rensko republiko, kateri so pa prodajo svojega političnega prepričanja za ceno živila odklonili. V sindikalni skupščini wiesbadenskih neodvisnih socialistov je izjavil predsednik, da so sindikalisti politični pritaši neodvisnih socialnih demokratov. Njim je vseeno, ali je njih vlada francoska, španska, angleška ali nemška. Zahtevajo le svobodno rensko državo s cenimi živili. Zato je njih geslo: Proč od Berlina!

Vrnitev vojnih ujetnikov.

J Ldu. Nauen, 25. avg. (Brezž.) Narodni svetnik Michelet se v „Journal de Geneve“ odločno zavzema zato, da pošlje ententa nemške ujetnike domov. Formalno bi bile sicer ententne vlade upravičene pridržati vojne ujetnike, dokler odločene tri velesile mirovne pogodbe ne odobre. Ker se pa ne ve, kdaj se to zgodi, bi se moralo prisiliti odseke, ki se imajo ustanoviti glasom mirovne pogodbe, da ukrenejo potrebne korake za odpremo ujetnikov v domovino.

Korak k spravi narodov.

J Ldu. Nauen, 30. avg. (Brezž.) Vest, po kateri je svet alirancev včeraj sklenil, naj se nemški vojni ujetniki takoj še pred ratifikacijo miru pošljejo domov, objavlja „Vossische Zeitung“ z izrazom zadovoljstva, češ da ta prijaznost alirancev, ki sega preko mrtvih črk mirovne pogodbe, odstranjuje argument narodnega sovraštva in da pomeni korak k spravi narodov.

Naši vojni ujetniki se vrnejo.

J Ldu. Cnrih, 30. avgusta. (Čtu.) Sklep vrhovnega sveta zaveznikov, v zmislu katerega naj pričnejo vse države vojne ujetnike brez odloga odpošiljati v domovino, je bil sprejet na predlog Italije, in sicer zlasti na izjavo Italije, da noče kot prva država odposlati vse ujetnike v domovino, ne da bi počakala ratifikacijo mirovne pogodbe.

Dnevne vesti.

J dn Povratek naših ujetnikov iz Marchtrenka. Predsedništvo Deželne vlade je prejelo od našega dunajskega poslanstva brzojavko, da odpošlje 828 naših ujetnikov in 13 častnikov iz ujetniškega tabora Marchtrenk zvečer okoli 7. ure preko Celja v domovino. — »Jugoslavija« se je zavzela prva in takorekoč edina za naše vojne ujetnike, ki so morali vsled svojega junaštva na koroški fronti toliko trpeti v nemško-avstrijskem ujetništvu. Priobčevali smo obupne njihove tožbe in prošnje po pomoči. Sele na našo ponovno zahtevo, naj se ukrene vse potrebno, da se ujetniki vrnejo v domovino, se je zganila naša Deželna vlada. Kakor vedno, hočejo sedaj zopet razni gospodje odkrivati pred svetom svoje »zasluge« za osvobojenje teh ujetnikov, zato je bilo treba, da smo to omenili. Razni izvrševalni odbori te ali one stranke so prišli pač prepozno s svojimi sklepi!

J dn Naši vojni ujetniki v taborišču Marchtrenk na Zgor. Avstr. »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani je prejel seznamek vseh ujetnikov, ki se nahajajo v taborišču Marchtrenk. Vsi oni, ki pogrešajo svoje sorodnike s koroške fronte, naj se obrnejo torej na »Slov. Rdeči križ« v Ljubljani, če se morda pogrešanec nahaja v ujetništvu.

J dn Kaj je z »Akademijskim domom« v Zagrebu. Kot se čuje, letos ne bo več »Akademijskega doma« v Zagrebu, vsaj ljubljansko podporno društvo »Akademijski dom«, ne bo takega več vzdrževalo v Zagrebu, ampak se je ves inventar društva spravil v Ljubljano. Vprašamo merodajne faktore, kaj bo z nami, ki smo prisiljeni še nadalje študirati v Zagrebu, predvsem gozdarji. Čez mesec dni se prično predavanja, pa človek še danes ne ve, kje bi potrkal za podporo, brez katere dandanes ne more iti nihče študirat. Za inozemstvo se je razpisalo pet štipendij za gozdarske stroke; kaj, ko bi se jih še za Zagreb nekaj?

J dn Falzifikati dvekronskih bankovcev. V zadnjem času se vedno pogostejše pojavljajo novi dvekronski bankovci. Ti bankovci utegnejo biti ogrskega izvora, so pa le falzifikati. Ker jih samoobsebi umevno ni mogoče priznati kot plačilno sredstvo, opozarjamo občinstvo, da jih ne sprejema. Falzifikate je spoznati deloma iz številke serij. Pri pravih bankovcih niso tisočice številke višje kakor ena, pri ponarejenih so tisočice nižje in višje, n. pr. 00217.392 itd. Pri pravih bankovcih so embleme kakor avstrijski orel v nemškem tekstu, ogrska krona in črke OMB v ogrskem tekstu jasni. Pri nekaterih manjka valovita mreža na nemški strani. Posebno slabo izdelani so na falzifikatih ženski obrazi. Rdeče barvilo je v obče jako živo in papir mnogo bolj bel kakor pri pravih bankovcih.

J dn Kralj Katarina iz Deskla, pošta Plave pri Gorici, naj se ogasi v pisarni »Slov. Rdečega križa« v Ljubljani, Poljanska c. 4/II. nadstr.

J dn Mlad trgovski sotrudnik, begunec iz Primorja išče primerne službe v trgovini z mešani blagom in deželnimi pridelki. Natančni podatki se izvejo pri Posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani.

J dn Begunec Franc Veljak iz Trsta, ki je služil od leta 1912 pri topn. p. št. 28 v Gorici, naj takoj javi svoj naslov Posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani.

J dn Ameriški rojaki za našo deco. »Karolinska slovenska katoliška jednota« v Zedinjenih državah je poslala Deželni vladi za Slovenijo dopis od 31. julija 1919, kateremu je priložen ček za 10.000 kron v pomoč bedni in hirajoči slovenski deci. Ta človekoljubni dar je lep dokaz o vzajemnem čutu, ki ga goje naši rojaki onostran morja do svojih rojakov v stari domovini.

J dn Izplačevanje družinskih pristojbin za družine gažistov in aktivnih (daljeslužbečih) podčastnikov, ki se nahajajo še v ujetništvu, odstopi likvidatura II. vojnega okrožja pristojnim okrožnim polkovskim komandam (vojnim dopolnilnim poveljstvom).

J dn Sehtveni stroški upokojenih vojaških gažistov bivše avstro-ogrsko vojske. Likvidujoče ministrstvo za domobranstvo na Dunaju je sporočilo z naredbo odd. X, št. 4931 z dne 3. julija 1919, da lahko zaračunajo voj. gažisti bivšega domobranstva, ki so bili upokojeni povodom prevrata, sehtvene stroške po določbah § 67 službene knjige K 4, I. del III. poglavje, na račun likvidacijske mase.

J dn Glasilo demokratov v Splitu. Kakor poroča »Jutarnji List«, bo začelo izhajati v Splitu glasilo demokratov za Dalmacijo pod imenom »Život« čim preneha črkostavski štrajk. Glavni urednik bo dr. Prvislav Grisono, a uredniki grof Stipčević, Kruno Bego, Marko Nani in Oskar Tartaglia.

J dn Visokošolcem! Včeraj, 30. avgusta je bila pri deželni vladi deputacija slov. akademikov, ki hočejo študirati v Švici in je predložila resolucijo naslovljeno na kr. ministrstvo notranjih zadev v Belgradu. V njej prosi naše dijaštvo našo vlado, da preskrbi od švicarske vlade dovoljenje, da sme naše dijaštvo radi slabega znanja francoščine študirati v nemškem delu Švice, t. j. v Zürichu, St. Gallenu in Bernu.

J dn Proslava 50 letnice obstoja »Narodne Citalnice« v Kamniku, najstarejšega narodnega društva v kamniškem okraju, se vrši v dneh 6. in 7. kimavca t. l. K redki proslavi 50 letnega obstoja uljudno vabimo vsa bratska narodna društva. Priprave so v polnem teku. Dobrodošla zlasti pevski in sokolski društva. Radi preskrbe hrane prosimo, da nam vnanja društva pravočasno in najkasneje do 2. kimavca opoldne javijo svoj prihod z navedbo števila udeležencev ter event. nastop pri slavnosti. Sprejem vnanjih društev in gostov in slovesen vhod v mesto se vrši ob prihodu dopold. vlaka ob 9. uri. Odbor.

J dn Krajevni odbor narodnega sveta v Vetrinju pri Celovcu naznanja, da se narodni shod v Vetrinju,

ki je določen za 7. sept., preloži za 14 dni. Natančnejše poročilo o tej prireditvi objavimo pravočasno.

Danes popoldne ob 15. uri javna telovadba in veselica moščanskega Sokola nasproti L. onišča. Postaja električne cestne železnice.

Ljubljanske vesti.

I Vojni minister Hadžić je prišel v Ljubljano, da nadzoruje čete.

I „Orkestralno društvo Glasb. Matic“ prične v prvih dneh sept. s skupnimi vajami. Redni občni zbor društva se vrši v ponedeljek 1. sept. ob 20. uri v veliki dvorani Glasbene Matic s sledečim vsporedom: a) poročilo načelnika, b) volitev odbora, c) slučajnosti. Vabijo se vsi dosedanjí člani; novi člani se sprejemajo pri prvi skupni vaji, ki bo v listih objavljena.

Og. abonente sezije 1919/20 vabi se v ljudno naj blagovoljijo predložene vstopnice dvigniti v pisarni tajništva opernega gledališča od 3. septembra od 10.—12. ure popoldne ter 4.—6. ure popoldne. Prosim, da se vstopnice zanesljivo dvignejo, ker sezija v dramskem gledališču začne okoli 6. septembra ter kdor nove vstopnice ne bi imel ne more prisostvovati predstavi.

I Iz gledališke pisarne. Prijave v baletno šolo sprejemajo se od 10. do 12. ure popoldne v baletni dvorani dramskega gledališča pri gospodu baletnemu mojstru Pohanu ali njegovemu namestniku.

I Cenjenim gledališkim gg. abonentom. Ker je uprava Narodnega gledališča za to sezijo umetniški personal kakor tudi orkester spopolnila, ter angažovala številnejše oboje se je zaključilo na seji odbora Slovenskega gledališkega konzorcija, da se morajo vsled večjih gaž in stroškov cene za abonement sezije 1919/20 za 20 odstotkov na vseh sedežih zvišati, kar gg. abonenti blagovoljijo vzeti blagohotno na znanje.

I Iz gledališke pisarne. Ravateljstvo Narodne opere potrebuje za otroške zborove in sodelovanje pri večjih operah in baletu nekaj otrok, ki bi sodelovali, kakor lansko leto pri uprizoritvah. Vabi se v ljudno naj se zglaste otroci v dobi 8.—12. leta, veselega značaja v svrhu izobrazbe v gledališki pisarni opernega gledališča od 10.—12. ure popoldne vsaki dan pri gospodu šefrežiserju Bučarju.

I Filatelistični klub za Sl. venijo vabi svoje člane na sestanek, ki se vrši v sredo dne 3. septembra ob 8. uri zvečer v restavraciji hotela „Union“, soba „V rožah“. Člani smejo pripeljati s seboj tudi goste.

I Dijaki realčani (3. in 4. razr.) ki bi se radi udeležili izleta na Bled

se vnovič pozivljajo da pridejo v ponedeljek popoldne ob 11. uri na sestanek za bufejem Tivolijem.

I Odbor društva tobačnih trafikantov vabi vse člane in članice na zelo važen sestanek trafikantov v nedeljo 31. avgusta ob 14. uri v restavraciji pri Zlati ribi, Stritarjeva ulica 7 v Ljubljani. Ker je zadeva z ozirom na prodajo tobačnih izdelkov zelo nujna in važna za vsakega trafikanta, se vsi pozivljajo, da se sestanek zanesljivo udeležijo.

I Zatekla se je 23. t. m. pod Rožnikom mlada psica, siva, prave pasme na nizkih nogah, ako se lastnik ne zgasi, se jo proda. — Dobi se jo lahko vsaki dan na Večni poti 7.

Dopisi.

d Grabštanj. — Nepričakovano mnogo ljudi je došlo v nedeljo, dne 17. avg. na javno politično zborovanje, ki se je vršilo na primerno okinčanem prostoru pred cerkvijo. V priprostitih in razumljivih, pa tudi strokovnjaških besedah sta pojasnila došlim gospoda prošt Einspieler in poslanec Grafenauer načelo ene in druge države. Grafenauer ni tudi zamudil povdarjati, da je nam manjrodno možno živeti in celo udobno, odcepljeni od baje edinozmognih, kulturnih Nemcev. Da še več, prepričali smo se, da smo res sami svoji gospodje in da nas nobel sosed uprav neobhodno potrebuje. Stegava zato svoje, po naši krvi omadeževane roke po zopetni žrtvi. Hoče nas imeti, igrati še vedno lačnega gigerla, nas potiskati k tlom in izsesavati nam naše bogastvo. Draga veleneugledna žlahta, časi se izpreminjajo in tudi mi „zabití Korošci“ kakor nas nazivlje stric Lačenderger, smo dokaj brihtni, da spoznamo dobroto od nakane, ki nam jo nudiš po sili gospod boter. Dovolj nam je trpljenja, hočemo stopiti samozavestno in pogumno na tvoja kurja očesa in stljati si za bodočnost boljšo postelj, kot smo jo imeli do sedaj. Odkrite besede gospoda dr. Hočevarja, našega starega znanca so nas popolnoma prepričale in nezavedne probudile. In še eno. Z zadovoljnostjo smo konstatirali, da je bilo to zborovanje eno tistih redkih prireditvev, kjer se niso steklenice in stoli sukali, in ne punčke na plesišču, kar nam naj bo v trajen spomin in jasen dokaz, da ni slovenski rod tako zloglasen ko so ga nam slikali naši dobri očetje v Celovcu. Veselilo nas bo temveč, če se gospodje še kdaj oglašajo in se pozabavajo na priprosto način med nami. Izrekamo ob tej priliki našo najiskrenejšo zahvalo vsem sodelujočim, osobito g. proštu Einspielerju, župniku Bayerju, dr. Hočevarju, moštvo 9. čete, 47. pp. ki je s požrtvovalno pridnostjo pomagalo okinčati kraj zborovanja, najbolj pa gospodu poslancu Grafenauerju ter želimo skorajšnega svidenja.

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila „Jugoslaviji“.

Proračun dvanaestink sprejet.

Belgrad, 30. avgusta. Finančni odbor narodnega predstavništva je sprejel po kratki debati vladin predlog o proračunu dvanaestink za september in oktober. Za predlog so glasovali demokrati in socijalisti.

Rekonstrukcija vlade.

Belgrad, 30. avg. Med vlado in opozicijskimi skupinami se vršijo pogajanja za rekonstrukcijo kabineta. Demokrati so izjavili, da so v interesu uspešnega dela v narodnem predstavništvu pripravljeni razširiti vladu, če tudi na sedanje opozicijske stranke. O poteku pogajanj se do sedaj še ni moglo ničesar dognati. Opozicijske stranke dolžijo ena drugo, češ da se pogajajo za hrbtnost drugih strank za vladu. Radikalci so izjavili, da so pripravljeni stopiti v vladu in so prvotno zahtevali, da morajo socijalisti izstopiti. Demokrati v to niso privolili, nakar so se pogajanja ustavila, ki so se danes vnovič začela. Kakor se v parlamentarnih krogih zatrjuje, je izšla inicijativa za pogajanja iz radikalne stranke. Med radikalci se je pojavila močna struja, ki odločno obsoja razdirajočo politiko v državi. Ako bodo vztrajali Protič in njegovi ožji tovariši na svojih zahtevah, ni izključeno, da pride v radikalnem klubu do razdora in se staroradikalci pridružijo demokratom ali vsaj stopijo v vladu.

Belgrad, 30. avg. Na inicijativo radikalcev so se začela pogajanja za rekonstrukcijo kabineta. Pogajanje se vrše med demokrati in socijalisti na eni strani in radikalci na drugi. Položaj se bo razjasnil še tekom današnjega dne.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada

Povratak naših vojnih ujetnikov.

Špilje, 30. avgusta. Danes pop. sta se križala tu vlaka z vojnimi ujetniki. Nemške smo poslali v Avstrijo, a naši so došli iz Marchtrenka. Naše so slavnostno sprejeli. V Mariboru so

jih pogostili. V Ljubljano pride vlak v nedeljo, 31. t. m. zjutraj ob 7. uri.

Uvoz in izvoz čez demarkacijsko črto dovoljen.

Ldu Trst, 30. avgusta. Novi tržaški guverner Ciuffelli je izdal naredbo, s katero se dovoljuje čez demarkacijsko črto uvoz in izvoz vseh vrst blaga, razen onega, ki je v Italiji prepovedano.

Nov roman!

Malu začnemo priobčevati nov velezanimiv humorističen roman:

„Domače pridige Sitarjeve Jere.“

Listnica uredništva.

Vsem dopisnikom. Ponovno prosimo, pišite s črnilom in ne s svinčnikom. „Jugoslavija“ je jutranji list ter se stavi po noči; pri luči pa se slaba pisava s svinčnikom težko čita ter napravi nepotrebno zamudo. Pišite torej razločno, čitljivo s črnilom in ne površno, s svinčnikom. V svojih poročilih bodite stvarni, kratki in jedrnatí.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Zvedel sem, da nekdo na prodaj ponuja mojo trgovino z gramofoni in godbenimi stroji v Ljubljani, Sodna ulica št. 5.

Opozarjam slavno občinstvo, da sem lastnik trgovine jaz in da dosedaj nisem za prodajo nikogar pooblastil.

Toliko v vednost slavnemu občinstvu, da kdo ne pride v škodo.

Moja trgovina seveda ni na prodaj. Z odličnim spoštovanjem

A. Razberger.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Proda se:

Stropna svetilka, okvirji za slike, male steklenice, umetna palma z mizico, sobica za puže in druge podrobnosti se proda. Vpraša se Kralja Petra c. 29. Celje.

Kočija se proda pri F. Šenica, Dunajska cesta (za Bežigardom 6) 1269

Kredence, novo, za sebo prodam. Kus, železničarska h ša v Kočevju. 1267

Priporočam se partija damskih nogavic, bel in črn sukanec znamka pismo in veriga pri tvrdki Jos. Petelin, Ljubljana.

Omsro za knjige iz orohovine, strugarna na roko, popolnoma razložljiva ter knjige prodam. Vpraša se Gradisce 7, II. nadstr. 1275

Kupi se:

Kupi se vsaka množina bukovih in hrastovih drv. Množina in cena naj se v ponudbah označijo. Malenšek M. Maribor. Posredovalci dobe provizijo. 1180

Rezan in okrogel les, ogilje, tramove, drva, kupujem vsako množino. L. Reboll, Kranj. 1167

Kupi se srednjevelika kopalna banja. Ponudbe s ceno na upravo pod P. J.

Kupi se stare dobre čeprav p pravila potrebnogasil. Ponudbe pod Oton Hansel, Britof pri Kranju. 1821

Službe:

Službe išče gospodična, začetnica, vešča slovenske in nemške korespondence, slovenskega temopisja in knjigovodstva ter strojepisja. Ponudbe pod „A. M.“ na upravo Jugoslavije. 1272

Iščem šivijo, vajeno napraviti posteljne odeje iz vate ali perja za dobo 14 dni proti jako dobri plači za v Zagreb. M. Kanders, Zagreb, Strossmayerova ul. 1. 1278

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Anončni zavod:

Drago Beseljak
Cankarjevo nabrežje 5

Arhitekt in stavbeno podjetje Viljem Treo
Gospodsvetska cesta 10

Brivnice
Franccheti Zdenka
Dunajska cesta 20

F. Drganc
Frančiškanska ulica

Dežniki, solčniki
L. Mikuz Mestni trg 15

Elektrotehništvo
Zavod za teh. in elektrotehniko

Dunajska cesta 22

Lastne tovarne Glince 16

Fotografični in re-produkcij. zavod
Hugon Hibšer
Gospodska ulica 16

Kavarna
Josip Ivančič, Zvezda

Kongresni trg

Kleparstvo
Jakob Fliegl

Prešernova ulica

T. Korn Poljanska c. 8

Krojači
Potočnik Feliks

Šelenburgova ulica 6

Ferdinand Gestrin
Poljanski nasip 8

Milan Cankar
Sv. Petra cesta 33

Modni salon

Marija Götzl

Židovska ulica 8 in 7

Meh. delavnica

Franc Bar

Cankarjevo nabrežje 5

Optik

Jurman Karl

Šelenburgove ulice

Pisalni stroji

Franc Bar

Cankarjevo nabrežje 5

Pisarniške opreme

Franc Bar

Cankarjevo nabrežje 5

Prekajevalnica

Jan Chalupnik

Stari trg 19

Pohištvo, kupuje

Vid Bratovž, dediči

Parfumerija in kosmetika

Uranus, Mestni trg 11

Urar

Peter Gornik

Stari trg 20

Skladišče, javno

Balkan, Dunajska c. 33

Skladišče, Špecijsko

Dunajska cesta 33 (Telefon 366)

Špedicija

Specijal. trgovina

z juveli in zlatnino

Lud. Černe

Wolfova ulica 3

Štampilje

Černe, Dvorni trg 1.

Trgovina cvetic

Anton Bajec

pod Trančo — vrtnarija

Tržaška cesta

Trgovina

s klobuki in perilom na drobno in debelo

Gvido Čadež

Mestni trg 14

s papirjem

Uranus

Mestni trg 11

s šivalnim: stroji

Josip Petelin

Sv. Petra nasip 7

s čevlji

Aleksander Oblat

Sv. Petra cesta 28

s specerijskim in kolonijalnim blagom

Hinko Stamcer

Dunajska cesta 10

z železnino in poljedelskimi stroji

Zalta & Žilič

Gospodsvetska cesta 10

z gramofoni in godbenimi instrumenti

Rasberger

Sodna ulica

Zajutrkovalnica

trg. spec. blaga in delikates

T. Grošelj

Poljanska cesta 7

Gospodilna s prakso v vseh, v področje blagajniškega poslovanja spadajočih del, zmožna slov. in nemške korespondence, knjigovodstva in strojepisja, prosi primerno službo. Cenjene ponudbe pod „Sirota“ pošto-ležeče, Ljubljana, gl. pošta. 1280

Išče se dijak, Srb za pouk cirilice. Naslov v upravnistvu lista. 1279

Za rudokop se išče mlad, po možnosti samski pisar, zmožen zaračunavanja plač ter dopisovanja. Zahteva se popolno znanje slovenskega in nemškega jezika. Prosilci za navedeno podružniško mesto naj pošljejo lastnoročno pisane prošnje v katerih je navedli osebne in dosedanje službene podatke na upravnistvo tega lista pod šifro „Rudnik“. 1273

Blagajničarka, večša korespondence in knjigovodstva. Ponudbe z navedbo plače na upravnistvo Jugoslavije v Ptuj. 1264

Dva krojaška pomočnika za veliko delo išče Pavel Jemc, krojaški mojster Sp. Siska, Celovška cesta št. 22. 1265

Modistka, delavka, la moč, katere se tudi temu primerno plača, se sprejme v trajno delo. — Ker odpojem prve dni septembra na Dunaj nakupovati modele, se je zglasiti takoj. Modni salon Rozi Fabičič, Rimska c. 6. 1260

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Ženitna ponudba! Samec, trgovec 35 let star želi znanja z gospodično, tudi vdovo od 25 do 30 let staro, z neko lko premoženjem ter znanjem nemškega ali italijanskega jezika. Le resne ponudbe s sliko, ker tajnost zadržana pod „Segreto“ na uprava lista. 1276

Kupim večjo količino zlomljenega jelovega in smrekovega

lubja (čresla).

Ponudbe za dobavo od predajne postaje vagona na M. Herlinger, trgovina gradbenim i rezanim drvom u Karlovcu, Hivatska.

Kostanjev les kupi

v vsaki množini strojlina tovarna

Samsa & Co. v Ljubljani,

Marije Terezije cesta 2.

Odvetnika

dr. Matej Ovsenjak

in dr. Franjo Lipold, naznanjata, da sta otvorila v Mariboru, Marijina ulica šte. 10, telefon št. 112, skupno odvetniško pisarno.

Največja zaloga manufakture ter prvovrstnega inozemskega modnega blaga. — Velika izbira oblek lastnega izdelka po najnovejšem pariškem kroju.

Srajce, kravate, samoveznice, nogavice. Na debelo! Solidne cene! Na drobno!

Prva kranjska razpošiljalna SCWAB & BIZJAK Ljubljana, Dvorni trg 3. Pod Narodno kavarno.

Franjo Paar, Varaždin,

Brzjav Paar Varaždin Ustanovljeno god. 1912

Prvahrvastrgovina panjev in čebelskih izdelkov. Lastni izdelki umetnega satja.

Sladkorja

je treba manj ako se vporablja

„Congo“ surogat kavo

praženo, zmleto, mešano s pravo kavo. Originalni 63 kg zaboj, sortirano, okusno v 1/5, 1/10, 1/20 kg pakirano franko zaboj K 756. Poštna pošiljatev 15 kg sortirano franko K 200. — Odpošilja samo, ako se pošlje denar naprej ali po povzetju LANG & Comp., Osijek. Brzjavi: LANGCOMP.

Oznaniła

Union-Propagande Maribor

oddelek oglasne odprave

Vsem interesentom se priporoča edina slov. oblast.koncesijonirana „Posredovalnica za obrat z zemljišči“: nakup in prodaja posestev, hipotekna posojila i. t. d.

K. Troha, Maribor, Tegethofova ul. 30.

Kontoristinjo

popolnoma večšo slovenske in nemške stenografije, strojepisja ter dovršeno računarico sprejme za takojšnji nastop lesna industrija, Prednost imajo one, ki so perfektne v laščini ali francoščini ter so vlesni stroki že delovale.

Pismene ali osebne ponudbe na „Pannonia“ društvo lesnih industrijcev, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7/II. nad Jadransko banko od 10. septembra 1919. Plača po dogovoru.

ALJINOVIĆ LUJO

KRUSIČ ERSILIA

LJUBLJANA

zaručena meseca kolovoza 1919.

Vozniki

z dvema ali enim konjem za vožnje se sprejmejo proti dobri plači. — Naslov pove upravnistvo „JUGOSLAVIJE“.

Pohištvo. Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki-modroci, otomane, spalni in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapeciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvitve po jako nizkih cenah pri trdki za pohištvo

KAREL PREIS Maribor

Svoboden ogled! Stolni trg 6. Ceniki zastoj!

Vsakovrstne

šolske zvezke

izdeluje

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

Zmerne cene!

Točna postrežba!

Kontoristka

večša stenografije in strojepisja se takoj sprejme. — Znanje hrvaščine in drugih jezikov daje prednost. Oglašiti se je pri gozdn. ind. d. d. „CROATIA“, Marije Terezije cesta 2, popoldne od 3. do 4. ure.

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in pečni strok. dežel. sodišča Ljubljana, Kongresni trg št. 15 (nasproti nunske cerkve). Največja in najsposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev, planinov in harmonijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikalij. 167

Drva kupi

trde in mehka, suha, do 200 vagonov za hitro dobavo po najboljši ceni, tudi proti kompezaciji.

Ponudbe z navedbo cene vagona, postavljenega na postaji se prosijo na poštini predal 89 Maribor.

Celjani!

Kupujte kruh in fino luksuz pečivo v pekarni FRANJO KOREN-A CELJE, Gosposka ulica. Dobijo se tudi fine preste od 30. avg. 1919. Pročajalci znaten popust.

ŠOTA

za kurjavo, izolacijo, steljo in druge svrhe uporabljivo dobavlja v vagonih in na drobno

F. & A. UHER

Ljubljana

Telgr: Uheršped.

Inter. Telefon 117.

V Krapinskih toplicah je bila 11. avgusta 1919

ukradena kobilica

160 cm visoka, kostanjeve barve, ravnega okroglega života, dolge črne grive, rep košat in do kolena dolg, na glavi ima belo liso, mala okrogla kopita, prvo desno kopito rmenne (žolte) barve. Kobilica je vredna 8000 K. Kdor kobilico najde, dobi lepo nagrado. Sporoči se naj lastniku ukradene kobilice

JURIJ LORBER,

Narapije p. Ptujška gora, okraj Ptuj.

Naznanilo.

Gg. trgovcem, obrtnikom in vsem interesentom naznanjam, da je g. FRANC ROŽANC deloma vsled bolezni, deloma vsled vpoklica k vojakom izstopil iz trdke BESELJAK & ROŽANC ter da bom vodil anončni in informačni zavod odslej sam.

Priporočam se tudi vnaprej naklonjenosti vseh p. n. interesentov, katerim bodem z vso mogočo kulanco postregel.

Delo adresarja za Ljubljano se vrši pod strokovnim vodstvom dosedanjega glavnega urednika nemoteno naprej ter bo v kratkem dovršeno.

Z odličnim spoštovanjem

anončni in informačni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Štev. 131.

RAZGLAS.

Javni vodovod za mesto Kranj in okolico v Kranju razpisuje službo

vodovodnega monterja.

Mesečna plača 200 K, drag. doklada 250 K in dnevne za dela izven Kranja po 3 K ter 15% od čistega dobička pri hišnih instalacijah. Službo je nastopiti 1. oktobra 1919.

Prošnje z dokazili o dosedanjem službovanju, spričevala sposobnosti itd. je predložiti vodovodnemu odboru v Kranju do 15. septembra 1919.

Javni vodovod za Kranj in okolico v Kranju, dne 23. avgusta 1919.

Predsednik:

F. POLAK s. r.

Razpis javne dražbe.

Finančna uprava proda v sredo, 3. septembra ob 8. uri v skladišču južne železnice v Celju 21 tisoč 500 komadov dobro ohranjenih solnih vreč potom javne dražbe. Vreče se bodo oddajale v partijah ali počez najvišjim ponudnikom. Interesentje se vabijo, da si ogledajo blago še pred dražbenim dnem. Kupnino je plačati koj pri prevzetju blaga. Kupec mora blago nemudoma odstraniti iz skladišča na svoje stroške.

Natančnejša pojasnila daje vodstvo preglednega okraja finančne straže v Celju, pri katerem so tudi na vpogled dražbeni pogoji.

Poverjenistvo ministrstva financ v Ljubljani, dne 31. avgusta 1919.

Delegat: Dr. Šavnik l. r.

Veletrgovina vina MILKO JESIH

Rudnik — Ljubljana

je otvoril

VINOTOČ

novih in starih garantirano naravnih vin

Ljubljana, Florjanska ulica 36.

Kupi se

centralna ležeča

hiša

plača se tudi v tuji valuti. Ponudbe poslati na upravnistvo tega lista nakar se dobo ustmene informacije.

5 velikih zabojev s
slamo se kupi.

Osvald Dobeic
LJUBLJANA, Martino-
va cesta št. 15.

Gostilničarji pozor!

Prodaj dobro ohranjen avtomat s tremi valjarji, igra
24 komadov. Cena je 1200 K. Ogleda in po-
izve se v gostilni Marije Jemc v Spodnji Šiški,
Celovška cesta 22. Istotam sta na prodaj 2 ši-
valna stroja in en konjski komat. Cena 50 K.

Pšenični otrobi

V skladišču v bivši predilni tovarni na dvorišču se
prodajajo pšenični otrobi dokler traja zaloga v vre-
čah po 50 kg. Dobi se lahko tudi večjo množino
Vreče je prnesti s seboj. Vhod iz ceste za deželno sodnijo.

V vseh krajih Slovenije, posebno pa v Ljubljani in ljub-
ljanski okolici in specijelno v krajih: Šiška, Vič, Ig-Studenec,
Ježica, Medvode, Dobrava, Devica-Marija v Polju in
Grosuplje

— iščemo —
ZASTOPNIKE
za novo ljudsko zavarovanje.

Osobito pripravno kot postranski posel in lahek zaslužek za
gg. učitelje in učiteljice, penzioniste itd. Začetka provizija,
pozneje stalni dohodki. Ponudbe pod „Ljudsko zavarovanje“
na upravištvo.

Komisijaska trgovina

Filip Pečenko, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 6, pripo-
roča svojo bogato zalogo
manufakturnega blaga:
cefirja, tiskovine, parhenta,
klota, hlačevine, nogavic, rob-
cev, sukanca, črne in bele
svile, gumbov, pritiskačev,
rinčic za čevlje in drugih iz-
delkov čeških tvornic, katere
zastopa.

Kelc in Lešnik,
krojač v Mariboru,
Stolna ulica št. 5,

se priporočata slavnemu obče-
stvu. Izdelujeta obleke najfiniš-
ke kroja po primernih cenah.

Biljard

se pece in v dobrem
stanu takoj proda.

Ogleda se ga lahko ob vsakem
času pri Mihaelu Dečmanu, go-
stilničarju in posestniku na Hrč.
šici pri Jesenicah (Gorenjsko).

Bačvare

(sodarje)

za akordno delo išče
tvornica Arko, Zagreb.

JAJCA

sveža, 6 orig. zabojev
tako za oddati.

Naslov iz prijaznosti
v upravištvo.

Priporočamo edino tovarniško zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov.

Dobijo se potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko
in manufakturno blago.

JOS. PETELINC, Ljubljana, Sv. Petra nasip, za vodo desno.

Več vagonov suhih, zdravih

bukovih drv

se takoj kupi.

Ponudbe z navedbo cene franko vagon nakladalne postaje na
GOSPODARSKO ZVEZO v Ljubljani.

Če razpošiljate sadje, zelenjavo, i. t. d.
rabite košare, te pa dobite takoj, tudi v
največjih množinah v

pletarski šoli

v Strnišča pri Ptaju-Slovenija, ki pa iz-
deluje tudi druga v pletarske strake spa-
dajoča dela. **Zahtevajte ponudbe!**

Poziv!

Mnoge stranke, ki so svojčas sklenile vojno-posojilna za-
varovanja, se niso še poslužile dane jim priložnosti, da
spremene svoje police, glaseče se na vojno posojilo bivše
monarhije v nove police

— na gotov denar. —

Zamudnike pozivljamo vsled tega še enkrat, da v svojem
lastnem interesu to čim prej store in priglase spremenitev
bodisi pri naših zastopnikih ali direktno pri podpisanem.

Osrednji zavarovalni oddelek za Slovenijo

zaklada voj. vdov in sirot

(Pogodbena družba: Zavarov. dr. na življenje Feniks)

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje štev. 1.